

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

№ 4499/2018 г.
гр. София, 15.02.2019 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № <u>КП-953-03-10</u>
дата <u>15.02.2019</u> г.

ДО
КОМИСИЯТА ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА,
КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ И
ПАРЛАМЕНТАРНА ЕТИКА ПРИ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
ПРИ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

С оглед предоставената възможност представям становище на Прокуратурата на Република България по Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество (№ 854-01-90/17.12.18 г.) с вносителите г-н Данаил Кирилов и г-н Хамид Хамид.

Отчитат се усилията на вносителите да анализират ефекта от едногодишното приложение на закона и посредством предлаганите промени да се подобри дейността на Комисията. Постигането на тази цел обуславя и големият брой промени, които имат организационен и технически характер (напр. § 1, т.1, § 3-9,11,13-33).

Наред с това, има проектонорми, които касаят съществени изменения и по които имаме следните бележки и възражения.

1. С § 1, т. 2 в чл. 6, ал. 1, т. 32 се предлага заличаване на израза „*общинските съветници*“ и по този начин те са изключени от предмета на дейност на Комисията.

В мотивите тази промяна е обоснована със сериозни разходи за извършване на проверка и ангажирането на значителен ресурс от страна на Комисията предвид големия брой общински съветници (около 5 400).

Това съображение не би следвало да обуславя стесняването на обхвата на дейността по противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество. Водещи следва да останат първоначалните мотиви на законодателя, с които той е включил общинските съветници сред проверяваните лица, а именно, че в общините се разпределят големи финансови ресурси (основно чрез обществени поръчки и проекти, финансирани/съфинансирани от ЕС) и се извършва управление на общинската собственост. От значение е и фактът, че решенията в общините се вземат предимно от колективни органи, което затруднява наказателното преследване за

извършени от общински съветници корупционни и други престъпления поради това, че наказателната отговорност е лична.

Проверките на Комисията по ЗПКОНПИ са важен фактор за установяване на незаконно придобито от общински служители имущество и за предприемане на действия за неговото отнемане. Следва да бъде отчитан и превантивният ефект от включването на тази категория лица в обхвата на закона.

Голяма част от другите лица, заемащи публични длъжности по смисъла на чл. 6 от закона не са малобройни, но за тях не са изложени подобни съображения.

Предвид това промените трябва да са посока намиране на подходяща форма за извършване на проверка и на тази категория лица.

2. С § 2 в чл. 11, ал.1, т. 6 думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 5“, като в мотивите е отразено, че това се прави заради неточно препращане към ал. 6.

Безспорно, сегашното препращане на чл. 11, ал.1, т. 6 към чл. 10, ал. 6 (отнасящ се за възстановяването на длъжност в съдебната власт на бивши членове на Комисията) е несъстоятелно, но и предложената норма се нуждае от прецизиране.

Като основание за прекратяване на правомощията на член на Комисията вносителите предлагат да се приеме „несъвместимост по чл. 10, ал. 5“, която изисква при встъпване в длъжност всеки член на Комисията да подпише декларация за политически неутралитет. Действително е нужен ясен регламент на едно от основанията за предсрочно прекратяване на правоотношение на член на Комисията – несъвместимост поради нарушаване на политическия неутралитет, но не следва препращането да е към текстът, касаещ попълване на декларацията. Необходимо е по-ясно да бъде дефинирана несъвместимостта, която се визира в чл. 11, ал.1, т. 6.

3. С § 10 се предвижда създаване на нов чл. 47а, който задължава всички държавни институции, служби за сигурност, обществен ред и охрана незабавно да предоставят на Комисията получената информация „за корупция“ на лица, заемащи висша публична длъжност, като неизпълнението на това задължение се санкционира с административно наказание „глоба“ (§ 27 и новият чл. 175б).

Предложеният текст наподобява разпоредбата на чл. 205, ал. 2 НПК, уреждащ задължението на гражданите и длъжностните лица за незабавно уведомяване на органите на досъдебното производство при узнаване за извършено престъпление от общ характер.

Като се има предвид, че съгласно чл. 193 НПК органи на досъдебното производство са прокурорът и разследващите органи, които са компетентни да образуват (започнат) наказателно производство, разпоредбата на чл. 205, ал. 2 НПК, е напълно логична и съответна на това тяхно правомощие.

Това не може да се каже обаче, за нормата на чл. 47а от проектозакона, защото Комисията и нейните служители (за разлика от разследващите органи по НПК) не са разследващи органи и нямат правомощие да преценяват дали са данни за извършено престъпление. Комисията е един от проверяващите органи със специална компетентност – борба с корупцията, който събира и проверява данни за престъпления от тази категория, подобно на МВР. В чл. 3, ал.2, т.1 на ЗПКОНПИ ясно

е определена компетентността на Комисията по отношение на борбата с корупцията – извършване на превантивни и оперативно-издирвателни дейности.

Предвид широкият си обхват („всички държавни институции“) предложената формулировка на чл. 47а поставя и други сериозни въпроси. Например, ако информацията сочи, че е извършено корупционно престъпление от лице, заемашо висша публична длъжност, узналият за него прокурор или друг разследващ орган следва ли да съобщи на Комисията под страх от административно наказание? И с оглед задължението по чл. 205, ал. 2 НПК трябва ли, че всички държавни институции незабавно да уведомяват както прокуратурата, така и Комисията?

Допълнително се сочи, че подобен начин на взаимодействие не държи сметка за устройствените закони на съответните институции, в които са посочени изчерпателно правата и задълженията на служителите. При предлагания текст може да се стигне до положение когато, например, структура извън МВР ще налага наказание на служител на това министерство за неизпълнение на служебното му задължение.

4. С § 12 се предлага нов чл. 104а, който дава право на органите по чл. 16, ал. 2 да призовават граждани за изпълнение на правомощията си, като при неявяването им могат да постановяват принудителното им довеждане чрез МВР, дори и през нощта. Неявяването води също така до налагане на глоба с предложения с **§ 26 нов чл. 175а**.

На първо място изразяваме несъгласие с проектонормата на ал. 2 на чл. 104а, предвиждаща, че редът за призоваване на граждани се урежда с правилника по чл. 23. Изрично се отбелязва, че се намира за неправилно този ред да се регламентира с подзаконов нормативен акт, тъй като законодателната ни традиция в тази насока е той да се урежда със закон или кодекс. Предлагаме редът за призоваване да се разпише изрично в закона.

На следващо място, намираме, че следва внимателно да се прецени дали правомощието за разпореждане на принудително довеждане (и през нощта), е съразмерно и съответно на правомощията и компетентността на Комисията. Нейната дейност се осъществява чрез административни процедури и в нашето законодателство има общи процедури за призоваване – в АПК, ГПК и НПК. Комисията не може да използва призоваването по НПК, но няма пречка да прилага (дори и ако следва това изрично да се посочи) призоваването по АПК, за което не е нужно да се разписва нова процедура.

Проекторазпоредбата се намира и за непълна, т.к. не са посочени критериите, въз основа на които ще се прави преценка за постановяване на принудителното довеждане.

5. С § 15 се създава нов чл. 106а, съгласно който при изпълнение на служебните си задължения органите по чл. 16, ал. 2 могат да използват защитни средства, гарантиращи прикритие на самоличността им.

Изразяваме несъгласие с това нормативно разрешение отново по съображения, че то с категоричност не е съответно на правомощията на Комисията, чиято дейност

се проявява в превантивни и оперативно-издирвателни способности и се осъществява чрез административни процедури.

Като Ви благодаря за предоставената възможност ПРБ да изрази мнение по този законопроект, се надявам то да бъде полезно и конструктивно.

ГЛАВЕН ПРОФУРОР:

СОТИР ЦАЦАРОВ

